

Sygn. akt III A Ua 1101/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2018 r.

**Sąd Apelacyjny we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:**

Przewodniczący: SSA Maria Pietkun (spr.)

Sędziowie: SSA Monika Kiwiorska-Pająk

SSA Grażyna Szyburska-Walczak

Protokolant: Magdalena Krucka

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2018 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z wniosku J. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek apelacji J. G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 11 lipca 2018 r. sygn. akt V U 396/18

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Decyzją z 24 kwietnia 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił J. G. prawa do emerytury w związku z niespełnieniem przez niego na dzień 1 stycznia 1999 r. przesłanki 25 lat okresu składkowego i nieskładkowego. Zakład uznał za udokumentowany okres zatrudnienia w wysokości 19 lat 4 miesięcy i 6 dni.

Wskutek zaskarżenia decyzji przez wnioskodawcę sprawę rozpoznał Sąd Okręgowy w Legnicy, który wyrokiem z 11 lipca 2018 r. oddalił jego odwołanie.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy wydał w oparciu o następująco ustalony następujący stan faktyczny:

J. G. urodził się (...) 60 lat ukończył w (...) r.

Jest członkiem OFE, ale 20 kwietnia 2018 r. złożył wniosek o przekazanie zgromadzonych środków na dochody budżetu państwa.

Na dzień 1 stycznia 1999 r. ma 19 lat 4 miesiące i 7 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Wniosek o emeryturę złożył 20 marca 2018 r.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie wnioskodawcy jest nieuzasadnione. Sąd ten, przytaczając treść art. 184 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wskazał, że wnioskodawca nie kwestionował okoliczności, że na dzień 1 stycznia 1999 r. posiada 19 lat 4 miesiące i 7 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Ubezpieczony żądał natomiast ustalenia swojego stażu na dzień złożenia wniosku o emeryturę, tj. 20 marca 2018 r., bowiem w tym momencie miał 25 lat stażu ogólnego oraz wymagany okres pracy w szczególnych warunkach, o którym mowa w art. 32 ustawy emerytalnej.

Sąd pierwszej instancji podzielił jednak stanowisko organu rentowego, że przepis art. 184 ustawy emerytalnej jednoznacznie stanowi, że ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, art. 33, art. 39 i art. 40 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli: okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, a wnioskodawca tej przesłanki nie spełnia. Jak przyjął Sąd pierwszej instancji brak jest jakichkolwiek podstaw, by uwzględnić wnioskodawcy staż po 31 grudnia 1998 r.

Sąd Okręgowy uznał jednocześnie, że niespełnienie przez wnioskodawcę warunku posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego czyni bezprzedmiotowym postępowanie, celem ustalenia czy ma wymagany okres pracy w szczególnych warunkach, czy też okres pracy górniczej, uprawniający do obniżenia wieku emerytalnego, bowiem przesłanki warunkujące nabycie prawa do wcześniejszej emerytury muszą zostać przez ubezpieczonego spełnione łącznie. W związku z tym brak choćby jednej z nich uniemożliwia przyznanie wnioskodawcy żądanego przez niego prawa.

Reasumując Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie J. G. od decyzji z 16 kwietnia 2018 r.

Apelację od powyższego orzeczenia wywiódł wnioskodawca, zaskarżając wyrok w całości. Zarzucił wyrokowi Sądu pierwszej instancji błędną interpretację i wykładnię prawa, a wręcz dowolność w ocenie istoty sprawy, zaniechanie prowadzenia i pominięcie dowodu z zeznań świadków wskazanych w odwołaniu.

Na tej podstawie apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego i rzetelnego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Legnicy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy i ocenił zebrane dowody w sposób zgodny z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, czym nie przekroczył ram oceny dowodów wyznaczonych przez art. 233 k.p.c.

J. G., urodzony w (...) r., w chwili złożenia wniosku o emeryturę osiągnął wiek 60 lat, jednak nie legitymuje się co najmniej dwudziestopięcioletnim stażem ubezpieczeniowym. Wnioskodawca błędnie interpretuje art. 184 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 2018.1270 j.t.), który był podstawą odmowy przyznania mu prawa do wcześniejszej emerytury. Przepis ten w ust. 1 stanowi, że ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, art. 33, art. 39 i art. 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Z kolei przepis art. 27 ust. 1 pkt 2 nakłada na ubezpieczonych warunek wykazania okresu składkowego i nieskładkowego wynoszącego co najmniej 25 lat dla mężczyzn.

Wiek emerytalny pracowników wykonujących pracę w warunkach szczególnych określa wydane, na podstawie art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej, rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.83.8.4). Przepis § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Z wyżej przedstawionych regulacji prawnych jasno wynika, że warunkiem nabycia prawa do emerytury według art. 184 jest także spełnienie przesłanki ogólnego stażu ubezpieczeniowego przed 1 stycznia 1999 r., tj. przed dniem wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę 23.03.2018 r. i wniosek ten jest oceniany według przepisów obowiązujących w tej dacie, tj. przy zastosowaniu regulacji zawartej w art. 184 powołanej ustawy w związku z art. 32, który to dopiero przepis odsyła do powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r.

Istotne jest, że wnioskodawca nigdy nie kwestionował okoliczności, że w ww. dacie posiadał jedynie ponad 19 lat ubezpieczenia, domagając się uwzględnienia stażu ubezpieczenia na dzień złożenia wniosku o emeryturę. Nie jest to jednak możliwe w świetle powołanego przepisu, gdzie wymagany wiek emerytalny co prawda można ukończyć po ww. dacie, ale zarówno staż pracy w warunkach szczególnych, jak i ogólny staż ubezpieczenia powinny być udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 r.

Chybiony jest zarzut apelacji, aby okres pracy górniczej wnioskodawcy liczyć do nabycia prawa przelicznikiem 1,5, bowiem dotyczy to tylko emerytur górniczych (art. 50 d ust. 1 ustawy o emeryturach...), natomiast przy ustalaniu innych emerytur, przelicznik ten znajduje zastosowanie, ale tylko co do wysokości świadczenia, a nie nabycia prawa (art. 52 ust. 1 ustawy w/w).

Organ rentowy ocenił także brak podstaw do zastosowania art. 39 w zw. z art. 184 ustawy, tj. obniżenia wieku emerytalnego z uwagi na lata pracy górniczej, skoro wnioskodawca nie wykazał na dzień wejścia w życie ustawy wymaganego stażu 25 lat.

Odnosnie wnioskodawcy nie znajduje zastosowania przepis art. 46 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, bowiem na wskazaną w tym przepisie datę 31.12.2008 r. nie spełniał wymogu wieku 55 lat. Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 2 warunki do emerytury łącznie musiałyby być spełnione na wskazaną datę.

Odnosząc się do zarzutów apelacji należy także wskazać, że w uwarunkowaniach rozpatrywanego przypadku nie zachodziła potrzeba prowadzenia przez Sąd Okręgowy postępowania dowodowego, w tym słuchania zawnioskowanych przez ubezpieczonego świadków na okoliczność wykonywania przez wnioskodawcę pracy w szczególnych warunkach i czynienie ustaleń faktycznych w tej materii, gdyż już niespełnienie jednej z przesłanek nabycia uprawnień emerytalnych - ogólnego stażu ubezpieczenia, wyklucza wnioskowaną przez skarżącego zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie mu świadczenia emerytalnego.

Z tym motywów apelacja skarżącego podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

SSA Monika Kiwiorska-Pajak SSA Maria Pietkun SSA Grażyna Szyburska-Walczak